

25 frs.

HROMADA

COLLECTION
BI-MENSUELLE

EDITIONS FRANCO-UKRAINIENNES
FONDATEUR S. SOZONTIV

ВИХОДИТЬ
ДВІЧІ НА МІСЯЦЬ

N° 24

ДРУГЕ ЧИСЛО МІСЯЦЯ ГРУДНЯ 1948

ГРОМАДА

ПРОБЛЕМИ
ГРОМАДСЬКОГО
ЖИТТЯ

ВИДАВЕЦЬ ІНЖ. С. СОЗОНТІВ
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

ADRESSE : HROMADA

5, RUE GASNIER GUY, PARIS XX.

Поштова марка
Української Національної Ради

ПЕРЕДПЛАТА :	КВАРТАЛЬНО	150 фр.
	ПІВРІЧНО	270 фр.
C. C. PARIS 565.800	НА РІК	500 фр.

A NOS AMIS FRANÇAIS

Au cours du 1er Congrès des Journalistes Libres de l'Europe Centrale et Orientale, des Pays Baltes et Balkaniques, M. Nicolas Livitzky, membre du Conseil National Ukrainien, représentant de la Délégation des Journalistes Ukrainiens, résidant en France, en Angleterre et dans les zones occidentales de l'Allemagne, a prononcé un discours, dont les passages essentiels nous publions ci-dessous :

C'est avec une grande satisfaction que les journalistes Ukrainiens prennent part au Congrès de la presse libre. Plus que tous autres, les journalistes Ukrainiens ont pu apprécier la valeur et l'importance de cette manifestation, puisque la situation faite au peuple Ukrainien depuis deux siècles est une négation flagrante des principes élémentaires du droit de l'homme et du citoyen, une négation flagrante des bases essentielles des régimes démocratiques de tout peuple civilisé.

Après des luttes séculaires contre les agressions des impérialistes étrangers, le peuple Ukrainien a perdu, au XVIIIème siècle son indépendance politique. Mais à la suite de la révolution de 1917, le peuple Ukrainien a pu reconquérir, pour une courte période, la liberté tant espérée. Un Etat Ukrainien indépendant a été proclamé sur les territoires ayant été englobés avant dans les empires des Romanoff et des Habsbourgs. Le Parlement Pan-Ukrainien librement élu a proclamé, le 22 Janvier 1919, la République Démocratique Ukrainienne, souveraine et unifiée. A peine ressuscitée, l'Ukraine avait à se défendre contre des voisins agressifs qui lui disputaient le droit à une vie politique indépendante. En 1921, le gros des forces régulières de l'Armée Ukrainienne a dû abandonner la lutte, avant tout sous les coups de l'Armée Rouge et après avoir formé le centre de gravité de la lutte anti-bolchéviste. A nouveau, le territoire ukrainien a

été partagé cette fois entre quatre pays voisins. Mais le peuple Ukrainien n'a pas reconnu la domination étrangère imposée à lui par la force des armes et il lui a opposé toutes ses forces vivantes, organisées dans des vastes mouvements nationaux et révolutionnaires de libération. Le Gouvernement Ukrainien légitime, forcé à s'expatrier, a continué, à l'étranger, à défendre les droits violés de notre peuple.

Le régime bolchéviste introduit dans le pays a anéanti la presse libre en Ukraine même et notre presse n'a pu s'exprimer librement qu'en exil, où elle est devenue la porte-parole de tout notre peuple.

Pendant la période de l'entre-deux-guerre la presse ukrainienne a été l'objet de persécution intolérable. En Ukraine, alors, englobée dans l'Union Soviétique, des dizaines de milliers de journalistes écrivains ou savants ont été fusillés ou envoyés dans les camps de la mort en Sibérie.

La deuxième guerre mondiale, avec toutes les misères, apportées par elle, a particulièrement touché notre pays. L'Allemagne, désirant transformer l'Ukraine — colonie moscovite, — en Ukraine — colonie allemande, a introduit dans notre pays des méthodes qui ont coûté la vie à des millions d'hommes, de femmes et d'enfants. Mais les Ukrainiens ont opposé aux agresseurs allemands un magnifique mouvement de résistance tout en réclamant sans cesse la restauration de l'Etat Ukrainien indépendant. Nous

sommes fiers de ce que les hauts-faits d'armes de l'Armée des Insurgés Ukrainiens aient contribué à la victoire finale contre le régime allemand nazi — le rôle de cette contribution ukrainienne sera déterminée plus tard par l'histoire.

Aujourd'hui, l'Ukraine, presque tout le territoire ukrainien — se trouve placé sous la domination soviétique. En même temps l'Ukraine en tant qu'Etat soi-disant indépendant, fait partie de l'Organisation des Nations Unies. En accueillant l'Ukraine dans son sein, les peuples du monde entier ont reconnu notre droit à avoir notre Etat Ukrainien indépendant. Toutefois, il faut souligner avec force que le soi-disant Gouvernement de la République Socialiste Soviétique Ukrainienne, qui siège aujourd'hui à Kiev et représente l'Ukraine devant les Nations Unies — n'est pas l'émanation de la volonté du peuple ukrainien, mais une succursale moscovite imposée par la force à des fins démagogiques.

Pour faire face à la situation et unir leurs forces pour la cause commune, les groupements politiques ukrainiens se sont entendus il y a peu de temps pour créer un Parlement ukrainien. « Le Conseil National Ukrainien », qui a consolidé les bases politiques du Gouvernement légal de la République Démocratique Ukrainienne. Gouvernement créé par la volonté du peuple ukrainien et agissant en vertu du mandat confié à lui par le Parlement librement élu sur les territoires Ukrainiens.

L'Armée des Insurgés Ukrainiens continue sans répit son action en Ukraine occupée : elle lutte pour chasser l'envahisseur et pour restaurer le régime démocratique dans un Etat Ukrainien, souverain et libre. Là, agit un centre révolutionnaire poli-

tique, « Le Conseil Général de Libération Ukrainienne ».

Nous, représentants de la presse ukrainienne libre, estimons qu'il est de notre devoir sacré de mettre toutes nos forces et toute notre énergie au service des porte-paroles mandatés de notre peuple. Nous nous acquittons de cette tâche aussi bien ici, comme émigrés politiques, que dans notre pays occupé, où existe une presse ukrainienne clandestine. .

Nous savons que nous ne sommes pas isolés dans notre juste combat. La Moscovie Tsariste n'asservissait pas uniquement l'Ukraine. Sous son joug gémissaient également la Pologne, la Biélorussie, les Pays Baltes, la Finlande, les Pays du Caucase, les Pays Cosaques, le Turkestan et tant d'autres peuples qui se trouvaient dans la « prison des peuples » moscovite.

Ayant remplacé le régime tsariste par le régime bolchéviste la Russie est restée, aujourd'hui, la même force agressive et impérialiste. Du haut du Kremlin le bolchévisme étend sa main pour soumettre à sa loi tout le monde démocratique et pour y instaurer le régime d'un totalitarisme brutal.

Nous sommes fiers que ce soit ici, sur cette terre française hospitalière, dans ce pays de la liberté traditionnelle, que nous puissions proclamer que le peuple ukrainien et tous les peuples subjugués par Moscou, vivent et luttent contre l'agression, pour leur libération, pour leur indépendance nationale et pour ces nobles idées : « Liberté, Egalité, Fraternité », qui sont nées précisément en France. Et en luttant pour ces idées, nous, les journalistes ukrainiens, nous croyons lutter non seulement pour notre peuple, pour les intérêts de notre peuple, mais aussi pour les intérêts de tout le monde démocratique.

Одне з приміщень Видавництва «Громада»

ДАЙТЕ КОМУ ХОЧЕТЕ, АЛЕ ДАЙТЕ !

*Кожна піч українська — твердиня міцна.
Там на чатах лежать патріоти.
Самійленко*

За мотто беремо слова відомого українського письменника, якого сьогодні, особливо на еміграції, починають забувати. Взяли ж ми це мотто для того, щоб нагадати кожному українцеві його прості і звичайні обов'язки. У нас, українців, з недавніх часів завелось вважати себе добрими патріотами, навіть коли ми для української справи нічого ніяк не робимо. На зборах чи на з'їздах, на засіданнях чи на сходинах, ми заявляємо себе патріотами. А на ділі? На ділі ж воно, на жаль, далеко не так. І особливо це

розходження слова з ділом виявляється в культурній діяльності.

Наприклад, на терені Франції знаходиться багато десятків тисяч українців. Здавалось би, що ці десятки тисяч мусіли б мати пропорційні своєму числу культурні потреби. Для цих десятків тисяч українців існує у Франції, як відомо, тільки одне-єдине українське видавництво «Громада» і кілька газет чи журналів. На складі і в крамниці Видавництва «Громада» є сила різних видань, давніх і недавніх, старих авторів і молодих, видань різного

характеру : красне письменство, політика, наука, дитячі книжки. нсти, навіть видання чужими мсвами. А скільки українців задовольняє свої культурні потреби, користаючись послугами цього Видавництва? — Дуже небагато.

Яка причина? Чи ж би це тому, що люди не вміють читати? Ні. — Чи ж би це тому, що бракує книжки? Ні. — Книжки є, їх треба тільки купити, треба здсбутись на крихітку практичного патріотизму.

Тут ми не говоримо, щоб читати тільки книжки, що є у нас на складі, чи щоб читати тільки журнал «Громада». Ні, ми далекі від цього. Але ми закликаємо кожного українця, щоб не гаяв часу на чужині, щоб працював над собою, читаючи регулярно хоч один український журнал або газету, щоб він знайомився і з старими і з новими виданнями і тим самим поглиблював свій національний світогляд, зберігав і поширював знання своєї батьківщини. Працюючи над собою, розвиваючи свій світогляд, пізнаючи цінності, створені українським духом, ми тим самим працюємо і для свого народу. Сила народу міряється зусиллями і працею кожного зокрема і всіх нас разом. Отже не повинно бути серед нас, українських емігрантів, що перебувають на терені Франції, ні одного, який би нехтував цією величезною і вирішальною збрсею — друкованим словом.

Кожне українське видавництво є вповні свідоме того, що ні воно, ні редакції українських газет чи журналів не працюють так, як би це повинно бути, але свість наша чиста, бо ми добре знаємо, в яких умовах і якими засобами рсбитись ця робота. Ми пишемо ці прикрі рядки, щоб не затримувати на собі відповідальности за всякі недотягнення в ділянці українського друкованого слова. Українські робітни-

ки пера, у великій більшості сговняють свої обовязки як можуть, але тепер черга за вами, громадяне.

Ми закликаємо вас

— Читайте постійно хоч один український журнал або газету (і ричому не забудьте внести передплату),

— Читайте хоч час-від-часу українську книжку.

В-во «ГРОМАДА»

Просимо вносити **ПЕРЕДПЛАТУ** за
«ГРОМАДУ»

на 1949 р.

квартально 150 фр.
піврічно 270 фр.
на рік 500 фр.

СС PARIS 565800

! Не гайтеся з боргами за 1948 р.

ЧИТАЙТЕ НОВУ КНИЖКУ :

УКРАЇНСЬКІ ДУМИ

(ЕПОПЕЯ КОЗАЧЧИНИ)

Український текст і повний французький переклад із вступом і примітками пані М. Шерер.

Ціна 360 фр.

Замовляйте в « Громаді »

УКРАЇНЬСЬКА ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА

Подасмо нижче інтерв'ю, дане Керманічем Закордонних Справ Виконного Органу Української Національної Ради проф. І. Мазепою головному редакторові литовської газети *Ziburiai* (Аугсбург) Ю. Бітенасові в справах української визвольної боротьби та українсько-литовських відносин.

— Як українці організовані і яким шляхом прямують до досягнення свободи для свого народу?

— Українська визвольна боротьба провадиться двома шляхами : революційна боротьба в краю і визвольна акція за межами . України.

— В яких країнах українські осередки є найсильніші?

— В різних країнах світу поза Україною налічується коло 2-х мільйонів українців. Найбільші українські колонії знаходяться : в Сполучених Штатах Америки, в Канаді, Аргентині, Бразилії, Парагваю, Німеччині, Франції, Англії і Бельгії.

— Яка роль українських емігрантів, що знаходяться в Західній Європі?

— Українська еміграція в Західній Європі відіграє важливу політичну роль в житті цілого світового українства : тут зосереджені центри всіх українських політичних партій і організацій. Заходом цих партій і організацій створено Українську Національну Раду як представництво українського народу в його боротьбі за державну незалежність.

— Яке положення українського народу в Батьківщині?

— Становище українського народу під московсько-більшевицькою окупацією незрівняно тяжче, ніж положення інших націй, поневолених Москвою. Географічне положення України, її природні багатства і число людності роблять Україну рішальною проблемою для російського імперіалізму. Тому то большевицька Москва не тільки знить Україну політично, але руйнує господарські і прямує до повної денационалізації українців та навіть до фізичного винищення нашого народу. Про це свідчить советська планова політика голоду, що вже кілька разів забрала мільйони жертв українського народу.

— Що значить постійна втеча українських повстанців на Захід?

— Повстанський рух на Україні провадиться підпільними революційними шляхами. Тому дозволю собі це питання залишити без відповіді.

— Яким способом, на Вашу думку, Україна здобуде собі свободу?

— Українські провідники сподіваються, що Україна здобуде собі свободу тим шляхом, який вказаний в декларації Української Національної Ради, це : об'єднання всіх творчих сил українського народу для боротьби за незалежну соборну Україну і спільна праця в першу чергу з народами, поневоленими советською Москвою. Визволення наших народів в невеликій мірі залежить також від сприятливих міжнародних обставин.

— Яке становище Ваших сусідів до української визвольної боротьби й як вони, на Вашу думку, будуть розглядати цю боротьбу в майбутньому, якщо постануть конкретні питання, як границі і т. д.?

— Сусідні з Україною народи ставляться прихильно до української визвольної боротьби, проте кордони, напр. з поляками, не зважаючи на довгу й вичерпну дискусію на цю тему в українській і польській пресі, ще не є узгоднені. Є небезпека, що претензії деяких польських чинників щодо західних українських земель можуть привести до поновного польсько-українського конфлікту і пошкодити обом народам.

— В минулому литовці й українці мали спільні відносини. Чого українці чекають від литовців і які почуття українці мають до литовців?

— Як ви уявляєте собі співпрацю литовців і українців тепер і в майбутньому?

— Українсько-литовські відносини як в минулому, так і тепер визначаються приятним характером. Між українцями й литовцями не існує ніяких спірних питань. Це створює сприятливий ґрунт для якнайтіснішої співпраці українців з литовцями тепер і в майбутньому.

— Яке становище українців щодо «Інтермаріюм-у» і ІНКОПФ організації?

— Такі організації як ІНКОПФ, що існують для спільної оборони правних і соціальних інтересів емігрантів різних національних груп, зустрічають з боку українців тільки прихильне відношення. Щождо «Інтермаріюм-у», то ця справа саме тепер дискутується в українських політичних колах.

4-ий Собор УАІПЦ 1944 року

СВ. УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА НА УКРАЇНІ (1 вік - 988 р.)

Подасмо короткий нарис історії нашої Православної Церкви, яка є істинною церквою більшості українського народу.

Отож та Божественна Установа на землі, якої значна частина вірних і духовництва на чолі з своєю Пресмтвенно-Апостольською ієрархією перебуває з 1944 року на еміграції й носить назву «Св. Українська Автокефальна Православна Церква», є історично-канонічною наслідницею св. Церкви Христової, яку заклав у 1 віці по Р. Хр. на землях України св. Ап. Андрій Первозваний, Основоположник Церкви Христової в Україні. Як переказують, він доходив до гір Київських, на яких поставив Хреста, і сказав своїм учням, що «на цих горах засяє благодать Божя, велике місто буде тут збудоване і багато церков тут постане».

У 858 році св. Брати Кирил і Мефодій, під час своєї т. зв. Хозарської Мисії, побували на південних землях України і скріпили маленьку тоді церкву.

В наслідок зносин з греками і сусідніми слов'янами, які вже освічені були св. вірою, почало ширитися й в Києві християнство. Ми знаємо з документів, що в часи київського князя Ігоря частина його дружини, під назвою «Русь Християнська», присягас на додержання мирного договору з греками в церкві св. Іллі в Києві (р. 944).

Дружина кн. Ігоря, княгиня Ольга, що правила Київською Державою після смерті Ігоря, прийняла Христову Віру і охристілася у самого чаргородського патріярха в 957 р. Ця св. княгиня намовляла свого сина кн. Святослава охристіся, однак воєводинчий князь відмо-

вився від прийняття Христової науки, але не переслідував християн.

Натомість син його, наш Великий Князь св. Володимир Рівноапостольний, охрестивши в 988 і в наступних роках нашу Батьківщину Русь-Україну, поставив Церкву нашу на твердих підвалинах, а християнську віру зробив державною. Цей св. Князь запровадив у на-

шій церкві постійну організацію церковного управління за посередництвом благодатної ієрархії, яку було спроваджено з Царгороду. Св. Володимир також запросив з Болгарії священників, які принесли з собою св. Письмо і богослужбові книжки в перекладі св. Кирила і Мефодія в мові слов'янській і тією ж мовою відправляли Служби Божі.

ЗВ'ЯЗОК КИЇВСЬКОЇ МЕТРОПОЛІЇ З ВСЕЛЕНСЬКИМ ПАТРІАРХОМ

(988 - 1686 pp.)

На чолі нашої церкви стояв Київський Митрополит, а вся церква в Київській Державі існувала як Київська Метрополія, залежна від Царгородського Патріярха, бо ж з Царгороду була прийнята віра християнська. Однак залежність Київської Метрополії, себто Української Православної Церкви, від Царгороду, яка існувала протягом 700 літ (988-1686 р.), обмежувалися, власне, тільки поставленням чи благословенством на київську катедру митрополитів. У внутрішнє життя нашої церкви Царгородська Патріярхія не вмішувалася, хоч на протязі 250 перших років історії її митрополитами в Києві були майже виключно греки. В церковно-історичній літературі про нашу церкву (Київську Метрополію) у проф. Московської Дух. Академії Є. Голубинського в його «Історії Руської Церкви» (том 1, стор. 231) знаходимо припущення, що при самому прийнятті християнства нашими предками при св. Володимирі греки були змушені дати автокефалію («незалежність, самоглавлість»).

Право на автокефалію наша Українська Православна Церква мала з самого початку, бо найдавніші к а н о н и (закони) в к а з у ю т ь д в і п і д с т а в и д л я ц е р к о в н о ї н е з а л е ж н о с т и : н а ц і о н а л ь н у — 34 правило св. Апостолів каже : «Єпископам кожного народу належить знати першого між ними»... і п о л і т и ч н у - т е р и т о р і я л ь н у — Правила 6 - І Всел. Собору, 9 - Антіохійського Собору і 17 - ІV Всел. Собору, які кажуть : «В кожній області єпископам треба знати одного єпископа, що начальствує в метрополії»... «Коли царською владою засновано, або буде засновано місто, то розподіл церковних парафій нехай послідує за цивільним та земським порядком»... Як бачимо, наша церква мала обидві вищенаведені підстави на незалежність і самоуправління : існував окремий народ український (руський) і була могутня Київська Держава.

Тому відомі факти поставлення на митрополитів Київських без згоди, а то на-

віть проти волі Царгороду українців : митрополита Іларіона (1051 р.) і Кліма Смолятича (1147 р.) і болгарина митр. Григорія Цамбала (1415 р.). Цікаво, що коли посол з Царгороду настоював, щоб прийнято було замість митр. Кліма Смолятича — митрополита грека, то великий князь Ростислав Мстиславович твердо заявив : «Я цього (грека) митрополита за шану і ласку царську (візантійського імператора) цим разом прийму, але як надалі патріярх, без відома нашого та нашого рішення, в противність правилам св. Апостолів, на Русь митрополита наставить, то не тільки не прийму, але й вічний закон поставимо, щоб обирали та поставляли єпископи руські з наказу великого князя» (Бог. Вісник 1948 р., No 1, стор. 37. Проф. І. Власовський. Кан. й істор. підстави автокефалії).

Але треба ще раз сказати, що та залежність від Царгороду нашої церкви була не тяжкою, а навіть до деякої міри корисною, бо дозволяла боронитися перед зазіханнями чужої державної чи церковної влади. Так, напр., перед самим підпорядкуванням Київської Метрополії Москві, на Церк. Соборі 1685 р. в Києві, українське духовництво, шляхта й міщанство, виступаючи проти того підпорядкування, називають Царгородського Патріярха «Батьком нашим споконвіку». «Боїмося, кажуть вони, відступити від нього, щоб не підпасти прокляттю, бо чи ж випадає дітям відрікатися від свого батька?» (Др. Є. Сакевич, Історія приєднання Київської Метрополії до Московського Патріярхату, стор. 8).

Тому проф. І. Власовський у своїй вищенаведеній праці (ст. 39) каже, що «історики мали підставу означити таке становище нашої церкви, як а в т о к е ф а л і ю д е ф а к т о ».

Ми маємо приклади, що не зважаючи на тяжке становище становище Православної Церкви в Польщі, з причини відомого акту 1596 р. в Бересті, православна ієрархія й духовництво у великій своїй більшості не бажало приєднання українців до одновірної Москви, не бажали під-

порядкування своєї церкви Московській Патріархії. Так, р. 1654 Митрополит Сильвестр з вищим духовництвом відмовився присягати московську цареві, заявивши: що хоч гетьман з усім військом Запорізьким піддався цареві, в він, митрополит, з усім собором чолобитної до царя не посилав, і живе він з духовництвом сам по собі, ні під чиєю владою. Таким чином після приєднання України до Москви 1654 р. (Переяславська Угода) Українська Православна Церква ще впродовж 32 років жила вільним життям у давньому зв'язку з царгородськими патріярхами. Митрополити Діонісій Балабан. Посип Нелюбович-Тукальський, хоч останній ув'язнений був поляками 2 роки в Марієнбурзі, не підпорядковувалися моск. церковній владі. Навіть прихильний до Москви єпископ Мефодій Филимонович, що був призначений Московю місцеблюстителем Київського митрополичого престолу (1661 р.), рішуче протестував проти призначення митрополита Московським Патріярхом: «Якщо буде на те воля великого царя, щоб відняти у нас наші вольності і права і бути у нас митрополитом з Москви, а не по нашому вибору, то нехай великий цар накаже всіх стратити, а ми з цим погодимося... Нам краще смерть прийняти, ніж митрополита з Москви». (Кор. Історія Прав. Церкви, ст. 79.)

Але жодні протести не помогли, і Москва цілковито підпорядкувала собі нашу церкву в рр. 1685-86, поставивши на митрополита Київського єпископа Гедєона Четвертинського, який присягнув на «вірність і послушенство» Московському Патріярхові Якимові. Тоді ж Царгородський Патріярх Діонісій, під натиском великого візира (міністра) Туреччини та за дари, прислані патріярхові московським урядом, погодився на прилучення київської метрополії до Московської Патріархії, зрікшись таким чином своїх прав, як ієрархічного зверхника Української Православної Церкви:

На протязі віків перебування Православної Церкви українського народу в юрисдикції Царгороду, народ наш розвинув багато особливостей в будові церковного життя, що можна окреслити, як і в житті інших християнських націй, іменем народу, — «українським православ'єм». І це було не тільки в добу Київської та Галицько-Волинської Держави, а й в добу поневолення нашого народу Польщею.

Ми не можемо тут заглиблюватися й деталізувати тему «Українського Православ'я». Можемо тільки загально зазначити, що під цим розуміємо вплив Церкви на світогляд нашого народу,

на практику відносин в нашій історії між церквою й державною владою, форми церковного устрою в нашій церкві — соборність, виборність, спеціальні обряди, братства, характер шкільного богослов'я, український стиль в будові церков і малярстві, спеціальні мелодії церковного співу, кантати богогласника, колядки, щедрівки, вертепи і інтермедії на релігійні теми, переклади на живу мову св. Письма і молитов, спеціальна вимова богослужбових текстів і набилення їх вимови до живої української тогочасної мови, щоб згідно з заповідями Божими (1 Кор. XIV, 6, 9, 19) та ідеями св. Рівноапостольних Братів Кирила і Мефодія зробити Службу Божу і науку зрозумілою для людей.

Як бачимо, «Українське Православ'я» — це цілий комплекс духової культури народу, твореної віками. А тому нема нічого дивного в тому, що православна віра українського народу в бурхливий XVII вік в його історії була однозначна з його національністю, була головним гаслом у боротьбі українського народу за волю і державність. «За благочестиву Віру й Отчизну нашу» — такий був поклик до повстання великого гетьмана Богдана Хмельницького.

Треба відмітити, що в лоні Української Православної Церкви, старанням її великих мужів і особливо незабутнього Митрополита Петра Могили, розцвіла КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ, яка була єдиною духовною Академією, а можна сміливо сказати й єдиним Університетом для всього тодішнього православного світу.

З тим усім церковно-культурним набутком і ввійшла наша Українська Церква під правління Московського Патріярха.

Митрофорний протоісрей

В. Вишнівський

магістр Богослов'я

(далі буде)

ЧИТАЙТЕ ВЕСЕЛУ КНИЖКУ

« IX БУЛО ТРЬОХ »

Ст. Евина

Ціна 180 фр.

Книгарня «ГРОМАДА»

Замовляйте Календар « ГРОМАДИ »
на 1949 р. Ціна — 25 фр.

3 ПРИВОДУ ОДНІЄІ СТАТТІ

В «Українці у Франції» за 5-го грудня с. р. уміщено статтю д-ра Донцова про Українську Національну Раду.

Забираю слово з причини появи цієї статті не з метою критики д-ра Донцова, а з метою вияснення деяких питань, які на нашу думку, повинні б бути прийняті нашим загалом, як підстави до трактування справи.

У своїй статті д-р Донцов у загальних формах гостро нападає на членів Української Національної Ради, при чому більша частина закидів відноситься до 1917-20 років.

Читає, який не ознайомлений з подіями 1917-20 років, не може зрозуміти власне, які ж причини в дійсності принесли нам поразку в цих роках, хто винен у цьому, та що необхідно зробити, щоб ми не зробили тих самих помилок у нашій майбутній праці, які були зроблені в 1917-20 рр.

Критика в загальних формах взагалі ніколи не може висвітлити об'єкт критики і крім запаморочення голови читачеві нічого не дасть.

Критикувати необхідно, тільки поділивши предмет критики на окремі конкретні питання, винайти їх від'ємні та додатні сторони і в цей спосіб зрозуміти дійсний стан речей.

Сьогодні ніхто не буде перечити, що в період 1917-20 років ми зробили безліч помилок та, може, навіть і злочинів, які принесли нам поразку, які вирвали з наших рук Українську Державу, але, на жаль, ніхто не насмілювався критикувати в деталях події 1917-20 рр., і тим то помилки наші не окреслено. Ми їх більш відчуваємо, ніж розуміємо. Знову ж таки злочини, які дійсно були, переносяться нами на загальний брав участь у боротьбі за державність. В цей спосіб особа, яка поповнила в той час злочини, прирівнюється до найбільш чесного, найбільш шляхетного патріота, яких було в той час безліч.

Отже, всі ми повинні прийняти засаду критики загально-суспільних політичних подій, але обов'язково виділивши окремі конкретні питання, які і висвітлити, знову ж таки взявши за базу щось незаперечне, незмінне, стале, а не програми партійних ідеологій.

Знову ж, коли ми приписуємо якісь помилки чи злочини, ми повинні приписувати їх окремим особам, які зробили їх, подаючи їхні ім'я та прізвища, а не приписувати ті помилки чи злочини цілому загалові. Тільки в такий спосіб ми зможемо нарешті виключити з політично-громадського життя тих осіб, які дійсно

є елементом від'ємним, а то й шкідливим для нашої загальної мети.

А всі історичні події та чини, dokonані окремими особами, ми критикуємо на підставі тієї чи іншої політичної ідеології, залежно від того, до якої партії належить критик. Дякуючи цьому вартість dokonаних чинів та навіть сама Держава у нас набирає різні форми та образи, досить часто навіть форми дивовижні. У нас ніби існує декілька держав. Мельниківець має одну, бандерівець — другу, есер — третю, радикал — четверту і т. д., і т. д.. В дійсності ми всі знаємо, що існують головні підстави державности статі і незмінні. Цими головними підставами є: 1) численність населення, 2) економічна потуга, 3) внутрішня організація та військово. А жодна ідеологія сама по собі цих основних баз державности змінити не може. Держава з найкращою ідеологією буде миршава, коли не буде мати цих баз, і, навпаки, держава, яка посідає сильні ці бази, буде сильною, навіть тоді, коли її ідеологія буде ніби непоетична та нешляхетна. Отже для критики історичних подій та чинів базою ідеологія служити не може, як база нестала та непевна. На ідеологію ми мусимо дивитися скорше, як на прикрасу — ідею, яка пориває маси, але оцінку наших чинів та політичних посуень повинні давати на базі головних підстав державности.

Ідеологія, тактика та чини, які шкодять головним підставам державности, тобто коли та чи інша політична партія своєю тактикою та чинами руйнує ці бази (численність населення, економічна міць та внутрішня організація й військово), нами повинна бути засуджена, які б не були гарні та шляхетні її ідеологічні гасла.

Коли ми будемо керуватися цими базами для критики, то напевно оздоровимо нашу суспільно-громадську думку, як рівнож витворимо державні поняття у нас самих.

Коли д-р Донцов підніс осуд проти Української Національної Ради, то це, на наш погляд, цілком неслухно. Ми ще не бачимо ані одного чину чи виступу Української Національної Ради, що перерив би нашим державним змаганням. Навпаки, як бачимо, Українська Національна Рада не хоче улягти партійництву.

Ніхто не буде заперечувати необхідності єдиного Репрезентативного Українського Центру на еміграції. За утворення цього Центру проводили політичних центрів та угруповань сварилися майже два

роки. Ціла ж маса емігрантів прагнула до цього без дискусій та, навпаки, робила натиск на свої проводи, щоб вони врешті дійшли до згоди.

Українська Національна Рада існує декілька місяців, і вже д-р Донцов закликає до палацового перевороту, до палацової революції.

Д-р Донцов своїм талановитим стилем намагається поглибити віковичну нашу хибу. Д-р Донцов хоче створити революцію і в революційний спосіб повалити Українську Національну Раду і забуває, що потім необхідно буде її створити в самий звичайний життєвий спосіб, що для нової Національної Ради потрібні будуть люди.

Не будемо дискутувати, навіть не будемо порушувати питань партійних догм, щоб прийти до висновку, яка ж партія повинна б була перебрати Українську Національну Раду в свої руки, бо над цим питанням можна дискутувати цілими роками (що вже було на протязі років) і не дійти до остаточного вирішення. Одні будуть вважати свою партію гідною і правною, інші — своєю. Ми подивимось на справу реально: в сучасний момент не існує ані одної політичної партії, ані одного політичного угруповання, яке б величчю чи то своєї ідеології, чи то величчю своєї майбутньої державної системи, могли б об'єднати біля себе всю еміграцію. Інакше говорячи, що наше життя в його реальній дійсності нам показує: розваливши сучасний Центр, ми його замінити не маємо ким і це нам принесе нову безконечну сварку.

Безперечно, що є натуральним, всі ми повинні стремити до вищого, до більш досконалого, але в революційний спосіб досягнути цього не можна. Навпаки, громадський обов'язок кожного з нас є удосконалювати себе, набувати свою власну вартість в дусі вимог державности, а це можна досягти тільки упортою працею над самим собою та над цілим громадян-

ством. В революційний спосіб можна мати ефективні чини, але ніколи не можна викувати твердих та сталих варто тей.

Ми не хочемо бачити дійсного реального життя та не можемо оцінити ту дійсну ситуацію, в якій ми знаходимося, рівнож не хочемо бачити реальну силу, яку посідаємо. Ми коримось своїй фантазії, маюємо все в грандіозних формах, чому не можемо погодитися з меншим, хоч і реальним. Завдяки цьому ми починаємо завжди з кінця — декларуємо і пропонуємо завжди щось надзвичайне; це надзвичайне без малого створити не можна, і це завжди має одні і ті самі наслідки — ми скоро розчаровуємось.

Д-р Донцов, виступаючи проти Української Національної Ради, головне своє обвинувачення базує на тому, що члени її, це — колишні діячі подій 1917-20 рр.. Це було б цілком слушно, коли б д-р Донцов не пропонував те саме, що власне було головною причиною нашої поразки в 1917-20 рр.

Українську Державу в 1917-20 рр. ми взяли в свої руки, будучи в істоті своїй революціонерами та прихильниками різних партійних ідеологій. Будучи революціонерами, ми витворили революцію у всіх галузях державного життя, втягли масу в цю революцію, більшовики використали цю ситуацію і створили у нас апархію, яка нас потім і повалила.

Будучи беззастережними прихильниками різних політичних ідеологій, ми намагалися державу підпорядкувати ідеології, а не навпаки.

На нашу думку, критикувати Українську Національну Раду ще завчасно. Ми можемо тільки побажати, щоб Українська Національна Рада не підлягала партійництву та стала справжнім Державним Центром, для чого її і створено.

Наш обов'язок допомогти їй в цій праці, а беззмістовну критику — відкинути.

Сотн. В. Недайкаша

Купіть негайно

Найкращий дарунок для Ваших французьких знайомих і приятелів
Найкориснішу книжку для Ваших дітей, вихованих на чужині
Коротку енциклопедію українознавства з картою і ілюстраціями

ROGER TISSERAND

LA VIE D'UN PEUPLE (L'UKRAINE)

Ціна з пересилкою 400 фр. (для Франції). Висилається тільки за попереднім надісланням грошей. — Адреса для поштових пересілок (замовлень і поштових переказів):

Docteur R. KYCZUN, 10bis, RUE du PRÉ-aux-CLERCS, PARIS 7e.

В Парижі набувати можна в Укр. Службі Суспільної Опіки, 186, Bd. St-Germain (Métro: St-Germain des Pré) кожного дня від год. 15 до 17 і в неділю після Богослуження.

Купіть негайно

НА МІЖНАРОДНІ ТЕМИ

— Закінчення Сесії ООН і нова війна в Азії

Третя сесія ООН офіційно закінчилася 12-го грудня в Парижі з тим, щоби продовжувати свої праці в квітні 1949 р. в Лейк-Сексесі в США. Які результати цієї сесії? Навіть найбільше ідеалістичні прихильники цієї міжнародної установи, і ті виявляють, разом із жалем, своє неприкрите розчарування. Розчарування не від того, що не видно реальних результатів в справі налагодження миру в світі, а від того, що ООН — спадкоємиця колишньої Ліги Націй — не набула бажаного авторитету, достатнього для насадження миру не тільки в серці і в голові людей, але і в ділах їхніх. І справді — протягом цієї сесії чого тільки не було: і війна в Греції, і війна в Палестині, і війна в Індії, і врешті війна на великих просторах Китаю. Що з того, що ця сесія ООН прийняла надзвичайно гарну, у деталях розроблену, декларацію прав людини і громадянина? Що з того, що комісії сесії виробили проєкти різних резолюцій, переведення в життя яких могло б сприяти покращанню людського життя? Одних резолюцій і постанов, винесених і прийнятих хоч би й подавляючою більшістю голосів, замало для того, щоб перевести їх у життя. Для того потрібна сама звичайна сила, і то сила реальна, матеріальна.

Наведемо погляди про цю сесію відомого американського журналіста Едгара Анселя Маурера, які дуже знаменні. Він вказує, що оцінка цієї сесії, видана ген. Маршалом, міністром справ закордонних США, ніби сесія має той успіх, що вона попередила нову війну і нове кровопролиття у великому масштабі — ця оцінка за оптимістична. Погляд же Фердинанда Куна, найблисучішого редактора американської газети «Уошингтон Пост» про те, що сесія ця є фіяско і що США повинні продовжувати пересправи з Кремлем на базі взаємних уступок — на думку Е. А. Маурера — цей погляд є занадто песимістичний і далекий від дійсності.

Які ж висновки? Автор згаданої статті пише, що власне за згодою американців Совстам вдалося накласти свою лапу на велику кількість народів, «які зовсім не хотіли йти під це пануваття». З другого боку, при сучасних обставинах кожне бажання американців заводити пересправи з Совстами буде сприйняте

Сталіним, як слабкість Америки, яку він використає зразу ж, а зовсім не як добру нагоду для загального домовлення. І тому, пропонує Е. А. Маурер, треба перетворити ООН зразу ж у своєрідний парламент міжнародного порядку, який повинен мати і реальну силу за рахунок обмеження у кожного учасника його суверенних прав. «Треба добитися, — пише він, — утворення понад-національного закону, який мусіли б поважати всі». Але що ж з того? Тим часом, коли Е. А. Маурер, висловлюючи надії на врятування миру у свій, властивий йому спосіб, то 15-го грудня в Парижі на засіданні Комітету Безпеки в Парижі, советський делегат Малік поставив в імені СССР у двадцять дев'ятий раз своє вето в справі прийняття Цейлону до складу ООН. Це так би мовити советська відповідь на всі зусилля західних держав. ■

І разом з тим події в Азії, розгортаючися з великою силою, показують, що Совети по-за лаштунками ООН не сплять, а працюють повною ходою. Сьогодні китайські комуністи вже контролюють одну третину китайського населення, себто 175 мільйонів людей. Їхні війська вже тримають не тільки Манджурію, але і східні провінції і північний Китай разом з Пекіном. Тишаючи бо боці всі заяви лідерів китайських комуністів, що вони мовляв не на услугах Москви, що їхній комунізм є «буржуазний» і що методи їхні нічого спільного не матимуть з «московськими», — треба сказати, що ціле озброєння мільйонових армій Ма Тсе Тунґа, лідера китайських комуністів, прийшло з советської сторони, а з ним і сила «спеців» від азійських справ. А відомо ж кожному, що ніяка допомога даремно не дається. І справді китайські події показали, що совети використали в Азії всі можливості для своїх цілей.

Новий 1949-ий рік покаже ще виразніше, що слово «мир» буде лише на фронтонах інституцій та на заголовках книжок. Життя йде своїм чередом і має свої закони, протилежні утопіям.

М. Антусь

Самофал (Буконвілл, Е. і Л.) прислав на пресовий фонд 100 фр.

З ПРИВОДУ ОДНОЇ СОВЕТСЬКОЇ ПОСТАНОВИ

Наприкінці жовтня ц. р. Рада Міністрів СРСР і ЦК ВКП(б) видали «Постанову про заходи, направлені на забезпечення високих і сталих урожаїв у степових і лісостепових районах європейської частини СРСР».

Як підкреслив кореспондент з Москви американської пресової агенції «Юнайтед Пресс» — советський уряд, видаючи цю постанову — «опублікував 15-літню програму меліорації ґрунту і 15-літній план боротьби з посухою».

Цим планом буде охоплено 120 мільйонів гектарів території. І ця територія, висловлюючися мовою варшавської газети «Річчя Писполіта і Дзєннік господарські», «стане полем великої боротьби людини з природою... переможної боротьби за покороєння сил природи і використання її в своїх цілях».

З нашого боку варто підкреслити, що ця постанова советського уряду направлена на зміну клімату і тим самим «змушення» землі впродовж певного часу стати більш плодючою, як досі.

Як кожна подія в Советському Союзі, так і ця — має і свою певну політичну ціль.

В цьому випадку йде про дві справи : 1) завдати удару по буржуазних ліберальних теоріях (тобто створених західними вченими), які, мовляв, проголошують вічну залежність людини від сил природи, 2) в теперішньому часі, коли, мовляв, на заході панує воєнна істерія, і люди занепокоєні привидом нової світової війни і атомової загрози, висунути і спрямувати увагу людей — головню поза СРСР, при допомозі відповідної голосної пропаганди, на те, що в той же насичений воєнною загрозою час — уряд Советського Союзу зайнятий творенням довготрітніх мирних планів, які ведуть до великого росту добробуту населення і збільшення багатства народів та до

побудови фундаментів («щасливого і радісного») комуністичного суспільства».

У зв'язку з виданням «постанови про заходи, направлені на забезпечення високих і сталих урожаїв у степових і лісостепових районах Європейської частини СРСР» — «Правда» з 28 жовтня 1948 р. у присвяченій цій темі передовій звертає увагу «на великі завдання, які постають тепер перед нашою пресою»... Конкретизуючи їх, пише дослівно :

«Рівночасно з роз'ясненням постанови Ради Міністрів СРСР і ЦК ВКП(б), з популяризацією її окремих розділів, місцеві газети повинні висвітлити завдання боротьби за високі і сталі врожаї відповідно до особливостей кожного краю, кожної області і району. При цьому надзвичайно важливо озброїти колгоспників і колгоспниць агрономічними заходами Докучаєва — Костичева — Вільямса і узагальнити досвід передових колгоспів, бригад і ланок, які отримують високі урожаї в умовах будь-якої погоди».

Переведенню в діло цього плану уряд Советського Союзу надав надзвичайної ваги. Як пишеться у вищеподаному числі «Правди» — «успішне здійснення грандіозного плану змієння природи впиє ярку сторінку в історію боротьби советського народу за перемогу комунізму в нашій країні».

Варто ще підкреслити, що в керівних колах СРСР панує вже довгий час переконання, що в СРСР за тридцять років його існування перевеєно на практиці і закінчено успішно побудову більшовизму, період, який обумовлює перехід до побудови другої, вищої стадії розвитку безкласового суспільства — комунізму.

І ця нова постанова уряду Советського Союзу входить якраз у план побудови комунізму в СРСР.

Р О З Ш У К И

ФІЛІ Пелагію й Анастасію, НАПОРА Івана, Григорія і Филипа, сестру НАПОРУ Олену — NAPONA (LUZECKA) Anna, DP Camp Frille, Kr. Minden NW, Allemagne.

КОВАЛЯ Андрія — KOWAL Tymko, 66, D. P. A. C. C. S. in Seedorf bei Zeven, Kreis Bremervoerde, Allemagne.

ТУРЖАНСЬКОГО Антонія — TURZANSKYJ Mykola, E. V. W. Hostel, Bontnewydd, Caernarvon, Angleterre.

ОЛІЙНИКА Якіма — WUDKE-

WYTSCH Johann, Hergate 23, b. Lindau, Allemagne, Zone Franç.

ВАСЕЦЬКОГО Михайла та ГОРБЕНКА Тимофія — CHUDIAK Andrii, D. P. Camp Air Depot, 13a Post Raitersaich, Kr. Fuerth, Bayern, Allemagne, U. S. Zone.

ХРУНЬ Параску — SHYSHITA Stefan, E. V. W. Hostel Snetisham, The Beach Norfolk, Angleterre.

ГЛОБУ Лева — перебував у Франції в FFI-BUK, прошу подати свою адресу ІІ. Номич на адресу «Громади».

ЖИТТЯ

В ПАРИЖІ

В неділю 19 грудня ц. р. у гарних са-
лонах Будинку Союзного Різистансу (53,
Rue Francois I-er, Paris 16-e) Жіночий
Допомоговий Комітет при Українській
Православній Церкві влаштував Музи-
кальний чай з добірним артистичним про-
грамом.

Пані Новицька, виконуючи українські
пісні, передала всю теплоту Волинської
землі й свіжість рідного пейзажу. У п.
Вірсти, віртуоза-скрипака, що викону-
вав класичні речі, проривався гарячий
темперамент гірської Гуцульщини. Пані
Е. Піотрович, як в арії з опери «Мадам
Бутерфляй» так і в сольних компози-
ціях показала силу присплого соковитого
сопрано і майстерне мистецтво ним воло-
діти. Пан Дольницький, вправний і
талановитий баритональний бас, притяг-
ував присутніх могутністю свого голо-
су і заслужив ясні оплески, особливо
знаменитою арією Мефістофеля з «Фау-
ста». На останку виступив улюбленець
української публіки п. Міро Скаля, яко-
го оце недавно ангажувала велика Па-
ризька Опера. п. Міро Скаля виконав
кілька арій та пісень французькою, іта-
лійською й українською мовами з
надзвичайним піднесенням і властивим
йому талантом.

Артистичний програм, приємна атмо-
сфера й одповільний, як кажуть французи
«амбіанс» — все це разом залишили у
присутніх, українців і чужинців, гли-
боке враження. Разом із висловом повного
вдоволення й широкі подяки Жіночому
Комітету за цей вечір, хочеться, закінчу-
ючи цю замітку, сказати—«ще!» Д. Гр.

12 грудня ц. р. в католицькій церкві
св. Габрієля в Парижі, біля П'ясе де
Насьон, хор при Українській Православ-
ній Церкві під орудою п. К. Миколайчу-
ка виступив з концертом. У першому
відділі виконано духовні речі компози-
торів Піномаренка, Ломакіна, Архан-
гельського і «Отче Наш» Завадського з
соло пані Е. Піотрович. Другий відділ
складався з колядок та щедрівок. На
закінчення виконано було думу про «По-
чаївську Божу Мати» з соло п. С. То-
польського.

Велика церква була повна майже по
береги, і український хор мав заслу-
жений успіх. Настоятель церкви широ-
дукував диригентів п. К. Миколайчукові
за добре виконану добірну програму і
висловив надію, що його парафіяне ма-
тимуть змогу і приємність почути не-
раз в майбутньому чудові українські мелодії.

У суботу 18-го грудня Т-во «Пісня
Рідного Краю» відбуло свої річні загаль-
ні збори. Обрано нову Управу на чолі
з п. Топольським. Диригентом хору на-
далі залишається п. Миколайчук. Хор
жваво готується до традиційного кон-
церту колядок на Різдво, який має бути
даний в Українській Автокефальній Пра-
вославній Церкві. Вступ вільний. День
концерту буде оголошено пізніше.

В ЛЬОНІВІ

В неділю 12-го грудня цього 1948 року
у м. Ніжанс-Льонві (деп. Мерт і Мо-
зель), заходами філії Товариства б.
Вояків Армії УНР у Льонві, відбулося
Свято 1-го листопада і Свято Базару.
Свято відкрив вступною промовою
Уповноважений філії п. сотн. Архип
Рибалко.

Реферат, присвячений Листопадовому
Святу, прочитав секретар філії п. Сеня-
тович Роман, а реферат Героям Базару
— п. сотн. Гуля Грицько.

По закінченні офіційної частини Свя-
та п. сотн. Архип Рибалко подав загаль-
ні інформації про Українську Національ-
ну Раду та її Воконний Орган, познайо-
мивши присутніх із змістом Деклярації
і Комунікату Президії Виконного Ор-
гану.

Створення Національної Ради та її
Виконного Органу всі присутні привітали
і зложили на фонд Національної Ради
918 франків і з скарбниці філії 502 фран-
ки, які постановлено через Громадську
Опіку переслати за призначенням. Від
продажу національних прапорців під
час Свята зібрано 750 франків.

Участь у Святі не зважаючи на дощову
погоду взяло понад 30 осіб. Свято закін-
чилося співом Національного Гімну.

БЕЛЬГІЯ

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ УДК У БЕЛЬГІЇ

Згідно постанови Першого Конгресу
Українців у Бельгії на 20 листопада ц. р.
скликано перше засідання Головної Ради
УДК, що є консолідаційним органом
українського життя в Бельгії. У засідан-
нях взяли участь: інж. Кішка від УДК,
Скиба від УАПЦ (тимчасово), Сазюк
від Т-ва б. укр. вояків, Герасимович від
СУМ-у, Одлига від УпГромади (тимча-
сово), Макаренко від ЦЕСУС-а (тимча-
сово), д-р Зелений від УНОТ-а, пані
Витязь від Жіночої Секції та Якимчук
від П'ласту. На цьому засіданні обрано
Президію Головної Ради в такому скла-
ді: голова А. Кішка, заступник — Д. Са-
зюк, секретар — Б. Макаренко (тимча-
сово) та скарбник — Р. Герасимович.

3 Церковного Життя у Франції

ЛЯ-ПОСТОЛЬ

В неділю 24 жовтня на фермі п. Недайкаші було вперше відправлено для наших сільськогосподарських робітників Службу Божу, на яку зійшлися околиці України.

Після служби Божої гостинний господар запросив усіх присутніх на спільний обід. Щире спасибі п. Недайкаші, старанням якого відбулася в нашій околиці Служба Божа, як рівнож дякуємо о. Архипресвитеру О. Новицькому за відвідання нас. Маємо надію, що в скорому часі знову завітає до нас наш рідний душпастир.

РОБІТНИК з ферми

ЛОНГВІ

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ПАРАФІЙ У. А. П. Ц. в ЕЛЬЗАС- ЛОТАРИНГІ

28 листопада б. р. в приміщенні протестантської кірхи відбулась у нас Служба Божа, на яку зібралися були українці м. Лонгві та околиць. На Богослуженні також були присутні представники всіх православних парафій У. А. П. Ц. з Ельзас-Лотарингії.

По службі Божій було відправлено молебень за Українську Національну Раду і її Виконний Орган з виголошенням многоліття Українському Народові, та

його Проводові. Присутні також помолилися за вічну пам'ять усіх тих, щя за волю України життя своє положили.

По Богослуженні проведено було нараду під проводом о. Архипресвитера О. Новицького, на якій вирішено ряд пекучих церковно-організаційних справ, зв'язаних з життям наших парафій. Між іншим ухвалено конечно по приїзді до Франції Голови У. А. П. Ц. Митрополита Полікарпа заснувати тут постійну парафію.

НАНСІ

Православні українці м. Нансі й околиць ухвалили заснувати тут парафію У. А. П. Ц., яку тимчасово має обслуговувати о. Архипресвитер Олександр Новицький. 29. XI ц. р. згідно з статутом УАПЦ було вибрано парафіяльну Раду в такому складі :

Голова — п. підполковник Петро Закусилло,

Заступник Голови — п. сотник Зіновій Ямковий,

Секретар і Скарбник — п. Артамон Гришин.

Віriamo, що новообрана Парафіяльна Рада УАПЦ, яку очолюють знані з своєї церковно-громадської праці люди, — докладе всіх старань, щоб якнайкраще організувати тут церковно-громадське життя, а обов'язком кожного православного українця є якнайскорше вписатися в члени парафії.

До відома українських філіателістів

Центральний Економат і Експедиція вартісних паперів УНРади повідомляє, що вже появилася пропам'ятна серія поштових марок з нагоди відкриття 1-ої сесії Української Національної Ради.

Марки видано у зв'язку із схваленню постановою УНРади про поштові оплати у внутрішньо-українських поштових зносинах, що незбаром буде впроваджена в життя. Ціна серії марок УНРади, що складається з 6-ти купюр, становить 2.— НМ плюс кошти пересилки та опакування.

З огляду на брак доброякісного, гумового паперу в Німеччині, тільки невелику частину накладу надруковано на гарьому, білому, папері з водними знаками, яку з'ясується передусім для українських і частинно чужинних філіателістів. Випущено тж обмежену кількість незубкованих серій, які відпускається змовникам, що одночасно замовляють 5 зубкованих серій.

Рисунки серії марок УНРади складають своїм змістом одну тематичну цілість. Два головні осередки Київ і

Львів представлені на двох перших купюрах, підкреслюють керівну роль цих міст в історії України, а зображені на них мотиви двох тамонішніх святих символізують християнську ідею, що об'єднує наш нарід на всіх його землях і пов'язує із іншими християнськими народами світу. Дальші три купюри, зображуючи низку історичних будиноків, символізують стапи наших визвольних і державно творчих змагань та стапи розвитку українського парламентаризму. Мотив кінцевої купюри представляє деклярацію УНРади проголошену дня 16.7 1948, що завершує, як останній хронологічно державний акт, весь досі перейдений шлях будівництва Української Держави.

Хто з українських філіателістів бажає закупити зубковані та незубковані серії марок УНРади на доброякісному папері з водними знаками, зволить негайно надіслати замовлення на адресу :

ZENTRAL - EKONOMAT u. Expedition der Wertpapiere des UNRates 13a Regensburger Ganghofer-Siedlung.

Наших передплатників у ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ просимо вислати гроші на адресу : Association of Ukrainians in Great Britain, Ltd. 49 Linden Gardens, Notting Hill Gate, London, W. 2, England, з зазначенням : «ЗА ГРОМАДУ».

Передплата : квартално 6 ш.
 піврічно 11 ш.
 на рік 1 ф.
 Одне число 1 ш.

Наших передплатників у НІМЕЧ-ЧИНІ просимо гроші висла-ти на адресу : Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypotheken- und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm. з зазначенням «ЗА ГРОМАДУ».

Передплата : квартално . 2.40 м.
 піврічно 4.80 м.
 на рік 9.00 м.
 Одне число 0.40 м.

КНИГАРНЯ „ГРОМАДА“ ВИДАВНИЦТВА

Евин С. — ІХ БУЛО ТРЬОХ. По-віст про безпритульних. Україна під час війни 1941-45 рр. 140 ст. 180
 Кащенко А. — БОРЦІ ЗА ПРАВДУ. Істор. повість часів Хмельниччини. 176 ст. 1947 150
 Кащенко А. — З ДНІПРА ЗА ДУ-НАЙ. Оповідання з часів скасу-вання Січі. 115 ст. 1948 150
 Кащенко А. — ЗРУЙНОВАНЕ ГНІЗ-ДО. Істор. оповідання 150
 Кащенко А. — У ЗАПАЛІ БОРОТЬ-БИ. Істор. повість з часів XVII ст. 191 ст. 1947 150
 Нечуй-Левицький І. — МИКОЛА ДИЖЕРЯ. Повість. Українське село перед скасуванням панщини. 170 ст. 1948 150
 Опільський Ю. — «ІДУ НА ВАС». Істор. оповідання з часів князя Святослава (960-972 рр.). 144 ст. 150
 Самчук У. — ЮНІСТЬ ВАСИЛЯ ШЕРЕМЕТИ. Роман у 2-х ча-стинах. 321 ст. 1946-47 300
 Стороженко О. — ЗАКОХАНІЙ ЧОРТ. Гуморист. оповідання. 86 ст. 60
 Стороженко О. — МАРКО ПРОК-ЛЯТИЙ. Фантастична повість з часів Хмельниччини. 163 ст. 130
 Чайківський А. НА УХОДАХ. Істо-ричне оповідання для молоді з часів постання козацтва на Украї-ні у двох томах. 226 ст. 1947 240
 Діма — БОЛОШКИ. Збірка поезій. Ст. 64. 1947 100
 Шевченко Т. — КОБЗАР. У трьох томах. 381 ст. 1947 240
 Багрянний І. — КАЗКА ПРО ЛЕЛЕКУ ТА ПАВЛИКА МАНДРІВНИКА. 47 ст. 1947 200

фр. ЛЕТЮЧИЙ КОРАБЕЛЬ та інші укр. народні казки. 56 ст. 1946 90
 Радзикович В. — ПРИГОДИ ЮР-ЧИКА КУЧЕРЯВОГО. Казка. 41 ст. 1948 120
 Сторм Т. — ЮРЧИК МАНДРІВНИК Для дітей молодшого віку. Перекл. з нім. м. 16 ст. 1947 150
 Костомаров М. — КНИГИ БІТІЯ Укр. Народу. Ред. І. Борщак. 75 ст. 1946 100
 Мазепа І. — ПІДСТАВІ НАШОГО ВІДРОДЖЕННЯ. Міркування про минуле і майбутнє укр. народу. 1-ша част. 180 ст. 1946 100
 Небелюк М. — ГЕНЕРАЛ де-ГОЛЬ Про життя і заслуги вождя фраан. резистансу. 31 ст. 1945 60
 ДІТЯЧА АБЕТКА на окремих арку-шах 120
 Матвійчук М. — УКР. ПОВІСТКО-ВІЙ БУКВАР. ілюстр. 104 ст. 1943 100
 «СОБОРНА УКРАЇНА». Незалежний українознавчий збірник. Ілюстр. неперіод. попул.-науковий журнал ч. 1 за січень 1947 р. 32 ст. 50
 ч. 2 за квітень 1947 р. 32-64 ст. . . 50
 ч. 3 за серпень-грудень 1947 р. 65-144 ст. 130
 Дереворити Миколи КРИЧЕВСЬКО-ГО. Сім дереворитів з Закарпаття І. Федіва і Золотонолья. — «СИН УКРАЇНИ», ілюстр. і в твердій опр. 300

■ Книжки вислаємо поштою за попереднім одержанням грошей.
 ■ На кошти пересилки просимо дочисляти 10 фр.
 ■ Гроші просимо вислати че-ком поштовим PARIS 56:800
 ■ Замовлення надсилати на адресу :

« HROMADA » 5, RUE GASNIER GUY — PARIS XX.